Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-1084
(mr. R.J. Paris, voorzitter en mr. R.P.W. van de Meerakker, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 30 september 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Nationale-Nederlanden Bank N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 30 december 2019
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Consument vordert inzage in de wijze waarop de rente was opgebouwd ten tijde van het aangaan van de overeenkomst in 2014. De Commissie stelt vast dat de Bank niet tot een uiteenzetting van de opbouw van de rente verplicht was en dat de wijze waarop de risicoklassen worden vastgesteld in beginsel behoort tot de beleidsvrijheid van de Bank. De vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: het Reglement) en op basis van de volgende stukken voorzien van bijlagen:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de reactie van Consument op het verweer.

De Commissie stelt vast dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak is daarom niet-bindend.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft in maart 2014 een hypothecaire geldlening afgesloten bij de Bank ten behoeve van de financiering van een nieuwbouwwoning. De totale hoofdsom van die geldlening bedraagt € 662.500,-. Voor de drie leningdelen is een rentevastperiode van 10 jaar afgesloten.

2.2 Voor de aflossingsvrije geldlening van € 317.500,- werd een rente van 4,35% geoffreerd. De annuïtaire geldleningen van € 260.500,- en € 84.500,- kenden beide een rente van 4,15%. In de offerte was opgenomen dat dit de percentages waren tijdens de eerste rentevastperiode en dat deze konden wijzigen zodra de rentevastperiode zou aflopen.

Ten aanzien van de in de rentetarieven verwerkte opslagen heeft de Bank het volgende opgenomen in de offerte:

> *"3.2 De tariefklasse voor uw rente*
> *U leent geld voor een nieuwbouwwoning en daarom valt u tijdens de eerste rentevastperiode in de tariefklasse 'tot en met 90% marktwaarde'. De tariefklasse wordt bij elke nieuwe rentevastperiode opnieuw vastgesteld. We beschouwen uw woning na de eerste rentevastperiode niet meer als nieuwbouwwoning. Het is mogelijk dat u daardoor in een andere tariefklasse valt.*
>
> *Meer informatie over de tariefklassen vindt u op nn.nl."*

2.3 In juli 2019 heeft de Bank nieuwe tariefklassen ingevoerd. Daarbij zijn alle hypotheken die de Bank in portefeuille heeft, ingedeeld in één van de nieuwe tariefklassen. De Bank heeft ervoor gezorgd dat de rente door deze nieuwe indeling alleen lager en nooit hoger kan worden.

2.4 Consument heeft geen voordeel genoten van deze nieuwe tariefklassen.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering van Consument

3.1 Consument vordert afgifte van stukken waaruit blijkt hoe de rente ten tijde van het aangaan van de overeenkomst in 2014 was opgebouwd.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. De Bank heeft de tariefklassen gewijzigd, maar geeft aan dat dit niet voor de tariefklasse van Consument geldt en heeft hiervoor als reden opgegeven dat op de geldlening van Consument geen risico-opslag van toepassing is. Aangezien Consument dit uit de hypotheekvoorwaarden noch uit de afgesloten overeenkomst kan afleiden, meent zij dat zij een dergelijke stelling, die voor haar vergaande consequenties heeft, moet kunnen controleren.

Daarnaast heeft Consument gesteld dat de Bank in het geheel niet heeft aangegeven waarom zij die onderliggende stukken uit 2013 niet kan verstrekken. De Bank volstaat met een simpele weigering. Stukken inzake de opbouw van rente behoren, volgens Consument, tot stukken die essentieel zijn voor de bedrijfsvoering van de Bank. Voor haar is het gemakkelijk om deze te verstrekken.

Consument heeft drie juridische gronden gegeven waarop de Bank informatie zou moeten verstrekken. Ten eerste vanwege de op haar rustende zorgplicht, waaruit kan worden afgeleid dat informatie moet worden verstrekt waaruit de samenstelling van de hypotheekrente blijkt. Ten tweede heeft Consument aangegeven dat de Bank ertoe verplicht was voorafgaand aan het aangaan van de overeenkomst informatie te verstrekken over de samenstelling van de hypotheekrente. Dit is gegrond op grond van artikel 59a van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo). Ten derde en tot slot heeft Consument gesteld dat dit eveneens geldt wanneer de overeenkomst al loopt en gewijzigd wordt. Dit vindt haar oorsprong in de verplichting van artikel 4:20 derde lid, sub a, Wet financieel toezicht (Wft).

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Als uitgangspunt bij deze beoordeling heeft te gelden dat de Bank een vergaande mate van vrijheid heeft als het gaat om het vaststellen van de rentetarieven die zij haar klanten aanbiedt, alsmede van de risico-categorieën die zij daarbij hanteert (vergelijk Commissie van Beroep Kifid 2017-029, Geschillencommissie Kifid 2017-564). De Bank is daarbij wel gebonden aan de grenzen die de wet, de overeenkomst en de maatstaven van redelijkheid en billijkheid daaraan stellen.

4.2 De Commissie stelt vast dat in de in overweging 2.2 geciteerde passage uit de offerte duidelijk blijkt dat de geldlening is ingedeeld in de tariefklasse tot en met 90% van de marktwaarde. Voor een nadere uitleg over de tariefklassen wordt verwezen naar de website van de Bank. De Commissie merkt op dat op die website nog steeds het oude beleid te vinden is voor wat betreft de tariefklassen en de daarbij behorende risico-opslagen.[1] Aangezien de Bank geen risico-opslag in rekening bracht voor leningen in de tariefklasse tot en met 90% van de marktwaarde, hoefde zij daarover niet nader te informeren. Ten overvloede merkt de Commissie op dat het op de weg van Consument had gelegen de informatie op de website te bekijken voor wat de bij de tariefklasse behorende risico-opslagen betreft.

4.3 De afwezigheid van een rente-opslag kan door de Bank niet anders bewezen worden dan door gedetailleerde informatie te verstrekken over de opbouw van het rentetarief.

[1] Zie: https://www.nn.nl/Particulier/Hypotheken/Hypotheekrente/Tariefklassen-en-risicoopslagen-voor-27-juli-2019.htm.

Tot een uiteenzetting van die opbouw is zij rechtens niet verplicht. Zo legt geen van de door Consument genoemde artikelen die verplichting op de Bank. De wijze waarop zij haar rentetarieven samenstelt, behoort tot haar in 4.1 aangehaalde contractuele vrijheid.

4.4 Tot slot heeft de Bank naar het oordeel van de Commissie aangegeven dat de gewijzigde risico-categorieën voor Consument pas zullen gelden aan het eind van de rentevastperiode. Dit is conform de in overweging 2.2 geciteerde passage uit de offerte.

4.5 De Commissie concludeert dat de vordering dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze beslissing is genomen in een verkorte procedure als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak heeft daarom de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.